

Forfatter: Heiberg, Johanne Luise

Titel: Udrag fra Et liv genoplevet i erindringen, Bind I 1812-42

Citation: Heiberg, Johanne Luise: "Et liv genoplevet i erindringen", i Heiberg, Johanne Luise: *Et liv genoplevet i erindringen*, udg. af Niels Birger Wamberg , Gyldendal, 1973-74., s. 108. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/catalog/adl-texts-heibfr01-shoot-idm139849789312192/facsimile.pdf> (tilgået 26. april 2024)

Anvendt udgave: Et liv genoplevet i erindringen

nemgået i hjemmet. Denne mangel på fortrolighed fra regnet, var forholdet imellem min ældre og kære veninde madam Wexschall og mig så smukt som muligt. Med moderlig velvilje omgikkes hun den unge pige, og med kærlighed sluttede jeg mig til hende. Min overgivne spøg morede hende, og hun fandt det rørende at se min barnlige glæde. Efter middagsbordet lagde hun sig gerne til hvile på sofaen, idet hun sagde: »Nå, Hanne, dans nu for mig! Det fornøjer mig så meget at se dig danse.« Da opfriskede jeg alle mine tidligere erhvervede færdigheder og dansede og sang af hjertens lyst. Ofte udartede denne dans til en vild lystighed og varede så længe, indtil jeg udmattet kastede mig på knæ foran hendes leje på sofaen og med hovedet på hendes bryst, halvt sovende, halvt spøgende og vrøvlende om al slags dårskab faldt i søvn ved siden af min sovende veninde. Denne min dans efter bordet var ligesom blevet hende en nødvendighed, så stort behag fandt hun i at se den overgivne leg. For mig var det ligesom en trang. Det var, som om det elastiske legeme, der så længe var holdt i bånd, behøvede dette afløb for overmålet af sine kræfter. Jeg brast ofte i latter, allerbedst som jeg sad, og når da madam W. spurgte mig: »Hvad ler du af?« svarede jeg: »Å, det ved jeg ikke,« – og jeg vidste det virkelig ikke; jeg trængte til at le, og jeg lo af hjertens grund. Kort, jeg var lykkelig – med al ungdommelig kraft lykkelig!

Wexschall havde ikke noget godt rygte med hensyn til sin opførsel mod unge piger; [men enten det nu var så heldigt, at min person ikke fandt behag for hans øjne, eller jeg til trods for den forandring, der var foregået med mig, dog endnu til mit held besad noget af dette uudsigelige, der gør, at herrerne ikke vovede noget upassende, skal jeg ikke kunne sige, men vist er det, at jeg intet havde at kæmpe imod i denne retning.] Han var som alle i dette hus venlig og god imod mig. Han var i besiddelse af en medfødt komik, som morede mig og alle andre. Hans sanddruhed måtte man ikke tage det for nøje med, men der var i hans små forfængelige løgne en vis uskyldighed, de var næsten altid morsomme og sjældent til nogens skade. Han var ansat i Det kongelige Kapel og spillede henrivende smukt på violin. Når han gik op og ned i sin stue og fantaserede på sit instrument, kunne jeg i hele timer lytte dertil med største glæde. Hans komiske lune gik jo rig-

tignok af og til videre end tilladt var. Således erindrer jeg, at Oehlenschläger en aften havde meldt sig for at læse en af sine tragedier højt for madam W. Disse oplæsninger kedede Wexschall, og han blev temmelig utilfreds, når de tilbødes, men ville dog ikke have ord for, at denne underholdning ikke interesserede ham. Han fandt da på alle slags puds for at bøde på den kedsommelighed, han følte under læsningen. Han havde en stor, prægtig hund, som hed Murat. Denne var dresseret til at gø og tie på det mindste vink af dens herre. Da vi nu alle havde taget plads om det runde bord, og Oehlenschläger var i fuld begejstring over sit værk, begyndte Murat ubarmhjertigt at gø og hyle på det frygteligste. Wexschall sprang da forbiner op og gav sig – tilsyneladende opbragt – til at skælde på det stakkels dyr, der kun havde adlydt sin herres vink; han gjorde da tusinde undskyldninger for Oehlenschläger og forsikrede ham, at dette ikke oftere ville ske, og bad ham derfor blive ved. Oehlenschläger var meget ubehagelig berørt ved denne afbrydelse, hvilket han havde møje med at skjule, læste imidlertid dog videre, indtil den ubarmhjertige Wexschall fandt et nyt moment i læsningen, hvor han mente, at hundens gøen ville gøre sin virkning; og nu gentoges de samme undskyldninger, de samme forsikringer til den fornærmede digter. Vi andre, der godt vidste, hvorledes dette hang sammen, havde den største møje med at skjule vor latter, naftet vi naturligvis misbilligede Wexschalls opførsel. Da Oehlenschläger var gået bort, og madam W. bebrejdede sin mand det passerede, svarede han: »Jeg vil dog se, om jeg ikke kan vænne ham af med denne evige oplæsen; den er forbandet kedsommelig.«

Slige oplæsninger og litterære underholdninger interesserede mig i høj grad. Alt sligt var mig nyt og gjorde et stort indtryk på min videbegærlige sjæl, og jeg var lykkelig, over al måde lykkelig. Mit ophold i dette hus var mit egentlige forår: forår i livet, forår i kunsten. Jeg spillede og gjorde bestandigt lykke hos publikum. Jeg var i dilettantismens lykkelige periode, hvor man i ingen opgave ser vanskelighederne, fordi man endnu intet ideal har sat sig at stræbe efter og derfor i sin uvidenhed tror, at man alt har grebet det, hvorom man endnu ingen forestilling har. Det var en leg med kunsten uden kamp, uden smerte, uden fejlslagne forhåbninger, men også uden den højere glæde, som kun den forstår,